

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/krakow/wystawy-w-regionie/regionalne-wystawy-elem/106877,Wrzesien-1939-Polska-wobec-niemieckiej-i-sowieckiej-agresji.html>

27.04.2024, 08:16

Wrzesień 1939. Polska wobec niemieckiej i sowieckiej agresji

Niemcy zaatakowali Polskę 1 września 1939 r. od zachodu, z północy i – wspólnie ze Słowacją – od południa. Podczas napaści wykorzystywali taktykę wojny błyskawicznej, opierającą się na uderzeniach jednostek pancernych i lotnictwa. Wojska niemieckie rzucając niemal całość sił na Polskę próbowały wykorzystać olbrzymią przewagę w tych dwóch typach broni. Dywizje pancerne wbijały się klinami w polską obronę, przełamowały ją robiąc miejsce dla pozostałych jednostek, które następnie wychodziły na tyły obrońców i zmuszały ich do wycofywania się dla uniknięcia okrążenia. Hitler liczył, że błyskawiczna kampania pozwoli na ograniczenie wojny do lokalnego konfliktu. Dlatego Niemcy zamierzali złamać opór Polaków jeszcze na zachód od Wisły i z niecierpliwością oczekiwali włączenia się do walki Armii Czerwonej. Hitler obawiał się też uderzenia aliantów, stąd też wydał dyrektywę, która zakazywała jakichkolwiek działań na zachodzie, aby nie prowokować zdecydowanych reakcji Francji i Wielkiej Brytanii. Umiejętne wycofywanie się polskiego wojska nie pozwoliło na błyskawiczne zwycięstwo i rozciągnęło całą kampanię, dając sojusznikom czas na wypełnienie zobowiązań i ofensywę na zachodzie.

16-planszowa wystawa „Wrzesień 1939” ukazuje polskie przygotowania do wojny, ofiarności społeczeństwa przekazującego nowe uzbrojenie zakupione dla wojska, wyposażenie i uzbrojenie Wojska Polskiego, wydarzenia polityczne, m.in. odrzucenie przez ministra spraw zagranicznych Józefa Becka niemieckiego ultimatum w sprawie Gdańska.

W części poświęconej bezpośrednio przebiegowi kampanii wrześniowej zaprezentowano schemat organizacyjny Armii „Kraków” i jej walki obronne oraz atakujących Niemców. Specjalna plansza przedstawia wojska słowackie walczące u boku Wehrmachtu. Osobne plansze poświęcone są brygadzie kawalerii płk. Stanisława Maczka, polskiemu lotnictwu, cywilnym uchodźcom na bombardowanych drogach i liniach kolejowych. Na ostatniej planszy zamieszczony został wykaz strat polskich i niemieckich oraz zdjęcia grobów wojennych obydwu walczących stron.

Pliki do pobrania

[Wrzesień 1939. Polska wobec niemieckiej i sowieckiej agresji \(pdf, 33.62 MB\) 06.11.2020 09:28](#)

zdjęcie zajawkowe

WRZESIEŃ 1939

POLSKA WOBEC NIEMIECKIEJ I SOWIECKIEJ AGRESJI

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Autorzy: dr Dawid Golik, dr Maciej Korzec
Konsultacja: Michał Masłowski, Krzysztof Pięciak
Projekt graficzny: Nowak, Projekt
Recenzja: dr Jacek Magdon, dr Paweł Skubisz

Na zdjęciach:
Polscy żołnierze w maskach przeciwgazowych podczas ćwiczeń na poligonie na początku lat 30. Fot. ze zbiorów Jerzego Krzewickiego.
Officer Armii Czerwonej w towarzystwie żołnierzy niemieckich na przyszłej granicy niemiecko-sowieckiej na Sanie we wrześniu 1939 r. Fot. G. Wagner, „Sudeten-SA in Polen. Ein Bildbericht vom Einsatz sudetendeutscher SA-Männer im polnischen Feldzug”, Karlsbad-Leipzig 1940.

Opcje strony